

Дух Свети је у свему, без њега не можемо ни почети, ни чинити, нити завршити био какво истинско и добро дело

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана 31. маја 2026. годне, на Духове, у храму Светог Саве на Врачару

У име Оца и Сина и Светога Духа. Благословени смо благодаћу Духа Светога. Благословени смо љубављу Божјом. Благословени смо једном вером, једном надом и једном љубављу. Благословени смо, јер смо православни хришћани. Благословени смо, јер смо народ Божји. Благословени смо, јер је Господ учинио све оно што је потребно за наш живот овде на земљи, али и више од тога.

Учинио је да тај живот може бити и јесте радост, да он јесте пуноћа, али највише од свега учинио је и то да смо створени не да будемо сами, не да смо пролазни, не да имамо крај у овом свету, него да смо створени за живот вечни, за Царство Божје, које није тек нешто што нас чека у некој имагинарној, тамној будућности, него је то реалност која је и сада и овде доступна, реалност која јесте наша свакодневница. Царство Божје овде на земљи је присутно Црквом својом, а ми смо крштени у име Оца и Сина и

Светог Духа и тако смо љубављу Божјом и благодаћу Његовом постали део тог Царства, тј. део Цркве.

Данас смо нарочито благословени, јер славимо рођендан Цркве, славимо рођендан установљења реалног, опипљивог и видљивог присуства Царства Божјег међу нама. То јесте Црква, браћо и сестре, која се потврђује кроз свету Литургију где ми постајемо једно са Господом, узимајући Његово Тело и Његову Крв, али постајемо и једно међу собом. У Господу све постаје једно – и небо и земља.

И ево, данас славимо Педесетницу, славимо Духове, славимо Силазак Духа Светог на апостоле и ученике Христове. То је рођендан Цркве и то данас славимо. То је догађај који се збио педесети дан по Васкрсењу Христовом. Он се родио у телу, живео међу нама, био распет и умро, васкрсао из мртвих, вазнео се на небо и тада обећао да ће послати Утешитеља Духа Светога ученицима и апостолима својим. И ево, то је тај дан.

Данас се не сећамо само једног догађаја из прошлости, догађаја који се десио пре више од две хиљаде година. То јесте нешто што се тада десило, али је и данас реално и у пуноћи исто је присутно. На дан Педесетнице, педесети дан по Васкрсењу Господњем, ученици су чекали сабрани на једном месту знак од Господа који је отишао од њих и узнео се на небо, узневши са собом и нас, тј. људску природу. И онда, на дан Духова, тамо где су ученици били сабрани чула се неизрецива, надумна, невидљива, а и обичним ухом и чујна и нечујна хука.

А онда у виду огњених језика сишао је Дух на дванаест апостола, а они су у радости почели да говоре о свему ономе што је Господ учинио за нас, почели су да сведоче Јеванђеље Христово о Царству небеском, о Царству Божјем, људима, више од три хиљаде сабраних из разних места и различитих племена, људима који су имали различито порекло и споразумевали се различитим језицима. Апостоли су тада велика чуда открили онима којима су били сабрани. Најпре, говорили су на своме матерњем језику, а сваки је, без обзира што је говорио другачијим језиком, разумевао оно што су апостоли говорили. Јер тај језик јесте био вербално различит, али језик Духа Светога, језик Цркве, језик љубави јесте оно што је разумљиво, прихватљиво и блиско сваком човеку. Зато су сви разумели оно што су апостоли говорили на свом језику у Духу Светоме сабрани.

Сви смо најпре различити као појединци, а онда различити као народи, а у Цркви, у Христу и Христом јесмо једно. Ту различитости нису повод за

супротност, за непријатељство, него за сусрет и за даривање, за допуњавање, за сачињавање јединства Духом Светим или љубављу Божјом. Ту нема ни различитих народа, нити има различитих личности, тј. иако смо различити, постајемо у љубави и у вери једно.

Дух Свети је у Цркви, браћо и сестре, присутан и све бива Њим и у Њему. Он није само онај који надахњује, него је онај који заједно са нама изграђује Цркву. Он је онај који је све у свему, који врши све, без њега не можемо ни почети, не можемо без њега ни чинити, нити завршити био какво истинско и добро дело.

А ту и јесте погрешка, грех и промашај човека који живи без Бога, који мисли да може све сам, собом и из себе. Можда и може много чинити, али на крају све остаје без смисла, без печата вечности, без истинског и правог живота. Дух Свети је ризница свих добара. Он је извор живоносни и зато, браћо и сестре, Духом Светим у Цркви ми сусрећемо Господа и у Њему јесмо оно што јесмо.

Али данас не бисмо имали оволику радост коју имамо и не бисмо славили Духове, као што не бисмо славили ни Рођење Христово, као што не бисмо славили ни Његово Распеће, ни Васкрсење, ни Вазнесење, да није било Оне која је најчистија и најсретнија међу нама, да није било Пресвете Богородице, да није било Оне која је у име свих нас у највећем смирењу рекла једно одлучно и непоколебиво вечно да призиву Божјем и љубави Његовој. Да није било Ње не би било ни Цркве, а у Њој која нас разуме више него ико, јер је родила Сина Божјег, имамо заступницу пред Богом, имамо молитвеницу пред Богом.

И ево, данас смо благословени и ових дана уопште, јер Њен Појас нас је сабрао и сабирао, Њен Појас је дошао у Београд, Њен Појас је разбудио, пробудио и учвршћује нашу веру. Њен Појас је показао да смо народ Њен, да смо народ Светог Саве, народ Светог кнеза Лазара, да смо деца Православне Цркве, да смо народ Божји. До поноћи смо поделили више од 400.000 благословених и освећених појаса који су били на Њеном Појасу, поделили као благослов, као подсетник на то да треба Њој да се обраћамо, да треба да се угледамо на Њу, на Њен пример, на пример Њеног смирења, да наш живот буде једно непрестано потврђивање воље Божје, да можемо заједно с Њом рећи: Нека, Господе, буде по речи Твојој, не да буде онако како ми хоћемо. Желимо и молимо да нам даш ово или оно, али на крају, ако мислиш да оно за шта се молимо није суштински добро за наше спасење, онда нека буде како Ти хоћеш.

Зато, браћо и сестре, данас када славимо Духове, рођендан наше Цркве. Славимо Једнога у Тројици Бога, али славимо са свима светима, славимо као Црква, славимо као један народ. Молимо се најпре Пресветој Богородици и будемо сигурни да ће увек бити уз нас, да ће нас штитити од сваке невоље, од свакога зла, од свакога противника, да ће нам увек давати мир, најпре духовни унутрашњи, а онда и онај спољашњи, да ће нам подарити здравље, такође најпре оно унутрашње, а онда и оно телесно спољашње.

Нека би Господ свима, Њеним молитвама, дао добро здравље и слогу, најпре у породицама, и међусобно разумевање. Безброј пута говорим, драга духовна децо, да се потрудимо да будемо бољи ми, да слушамо реч Божју, да је испуњавамо, да свако буде бољи Богу, да сваки муж буде бољи својој жени, да свака жена буде боља своме мужу, да деца слушају своје родитеље, из љубави и из љубави према Богу, да се родитељи распињу за своју децу, а онда редом, где год да смо, у школи, на пословима на којима се налазимо, било да управљамо државом, било да имамо важне водеће улоге и функције, било да имамо нека друга места.

Ништа није значајније, а друго мање безначајно. Све је једнако значајно и све је једнако важно. Свачији допринос заједничком добру зависи од тога да ли ће свако учинити да на својом месту буде бољи православац, буде бољи светосавац, буде бољи син Пресвете Богородице и на крају буде бољи Господу Христу.

Зато, браћо и сестре, као што говоримо на почетку Литургије молитву, обраћајући се Светоме Духу, и сада кажемо: Царе Небески, Утешитељу, који

си свуда присутан и све испуњаваш, дођи и усели се у нас, очисти нас од сваке нечистоте и спаси душе наше. Нека сте благословени и нека Господ буде увек са свима вама.

spc.rs